

NVE
VAKSDAL KOMMUNE

Høringsuttalelse angående kraftutbygging Leiro/Vaksdalpakke 2

Presentasjon:

Fjellfossen Grunneigarlag er eit av tre grunneigarlag stifta i forbindelse meg mulige kraftutbyggingsprosjekt på gårdene Myster og Leiro på Eidslandet. Laget har medlemmer fra gådene Leiro og Myster.

Fjellfossen Grunneigarlag har avtale med Norsk Grønnkraft om fremføring av søknad til NVE om utbygging av Fjellfossen. Det er foreløpig ikke inngått avtale om eventuell utbygging dersom konsesjon blir gitt slik tilfellet er for mange andre prosjekt. Dette er fra vår side gjort for å sikre at verdiskapingen ikke i større grad enn nødvendig havner utenfor lokalsamfunnet.

Blant annet har vi allerede avtalefestet at det skal opprettes lokalt drift/eier selskap. Dette sikrer også skatteinntekter for Vaksdal Kommune i tillegg til den vanlige eiendomsskatten.

Det har kommet frem en del innvendinger mot utbygging som vi her vil diskutere. For det meste i rådmannen sitt framlegg til vedtak i formannskapet.

Vei:

Det synes som vei er det som det er mest motstand mot, og at det er det største inngrepet, spesielt på folkemøtet på Eidsland ble veien fremhevet.

Vi kan opplyse om at det allerede er planlagt og avtalt vei til Leiro i et jordskifte fra 1973. Dette blir en kombinert gards- og støls/skogs-veg for gårdene Leiro og Myster.

Kommunen har også ved rådmannen innstilt til utbygging i Steinsedalselva, så inngrep med vei synes ikke å være avgjørende likevel.

Vi mener at når man først går inn for vei, bør man kanskje også gå inn for å få mest mulig ut av veien i form av kraftproduksjon og annet. Legg også merke til at veien allerede er planlagt ført bak tuna på Leiro, dette for å bevare landskapsbildet mellom husa og vatnet.

Naturinngrep:

Fjellfossen vil ha inntak i tjern i nedre Fjellfosbotnen. Vi vil presisere at det ikke er snakk om oppdemming eller magasinering slik det kunne høres ut på folkemøtet på Eidsland. Det er kun snakk om et mindre arrangement for inntak av vatn. Vatnet vil bli ført i tunnel/sjakt fra inntaket så miljøpåvirkningene blir minimale i dette området. Området vil etter utbygging fremdeles bære preg av urørt natur.

Lokal vill-rein er nevnt i forbindelse med Fjellfossen og Steinsedalselva. Vi meiner at eventuell påvirkning på vill-rein stammen vil begrense seg til anleggsperioden, og dette kan løses med tiltak som rådmannen nevner. I tillegg sier lokalkjente at reinstammen ikke er i området på den tiden av året som det er naturlig å arbeide på fjellet med inntak og røyrsjakter/trasséer.

Friluftsliv:

Rådmannen nevner at det er turløyper og mye friluftsliv i området og at det er «høgt konfliktnivå» med friluftinteressert. Dette stemmer rett og slett ikke.

Som miljørådgiver Klyve sa på Eidslandet i forbindelse med fiske så er ikke problemet mangel på naturopplevinger men heller mangel på brukere. At kommunen sin miljørådgiver har tegnet inn noen forslag til umerka turløyper på kart i området er ikke ensbetydende med at disse blir brukt i nevneverdig grad.

Slik vi ser det så vil vei fram til Leiro faktisk øke tilgjengeligheten til høg fjellet og trolig også bruken av områdene i fjellet. Noen inntak i området vil heller ikke på noen måte ødelegge naturopplevelsen for fremtidige brukere.

Turisme:

Det er og snakk om begrensning av utbygging med tanke på «fremtidsrettet» turisme.

Som Jakob Møster også viser til i høringsbrev så vil næringsliv i bygda, som kraftproduksjon, kunne bidra til å opprettholde busetting i bygda. Fastboende og ei levende bygde synes for oss å være en forutsetning, før man kan satse alt på fremtidsrettet bygde-turisme.

Det er heller ikke her slik at utbyggingene i Vaksdalspakke 2 på noen måte vil ødelegge opplevelsen for fremtidige turister. Det finnes store fine fosser og vassdrag i området som trekker turister allerede, som Hesjedalsvassdraget. Dette er også allerede varig vernet.

Leirofossen er godt synlig i landskapet, fra Eidslandet, men det vil den også være etter utbygging. Fjellfossen er derimot ikke på langt nær så fremtredende som den blir fremstilt i rådmannen sin innstilling.

Samfunns-økonomi:

Kraftutbygging gir inntekter til grunneiere og kommunen i et langtidsperspektiv, men også til lokalt næringsliv i anleggsperioden, men også noe i driftsfasen. For Fjellfossen som er det største prosjektet blir det økonomiske bidraget naturligvis også størst. Også med tanke på lokalt driftsselskap som før nevnt.

Prosjekt-økonomi:

Slik vi ser det bør kommunen gå inn for utbygging av alle prosjektene i Vaksdalpakke 2 . For de tre prosjektene på Leiro sin del er det av stor økonomisk betydning at mer enn ett prosjekt blir gitt konsesjon til. Prosjektet som rådmannen så langt går inn for er ikke av de mest lønnsomme, så dersom dette prosjektet alene skal bære kostnader med veg, anlegg og infrastruktur for strømlevering er det ikke sikkert at det blir utbygging i det hele tatt. Det er også slik at det kun er overskuddet av prosjektet som kan bli værende i bygda og hos grunneiere, så man bør legge til rette for mulighetene for å få mest mulig igjen lokalt for de inngrep som blir foretatt.

Utbygging av Fjellfossen og Steinsedalselva sammen vil etter vår mening være det som er gir minst inngrep i naturen samtidig som økonomien blir god eller tilfredsstillende. Med sjakt/tunnel og nedgravde rørtrasséer ser det ut som disse prosjektene vil fremstå som svært lite synlige i landskapet etter kort tid.

For Fjellfossen Grunneigarlag

Harald Grøsvik
Formann

